

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА „БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД

ЗА ПЕРИОДА ЯНУАРИ - СЕПТЕМВРИ 2019 ГОДИНА

1. СТАТУТ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ	3
2. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА	3
1.1 ПРЕНОС НА ПРИРОДЕН ГАЗ	5
1.2 ПРЕНОС НА ПРИРОДЕН ГАЗ ДО ГРАНИЦАТА С ТУРЦИЯ, ГЪРЦИЯ И СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ	6
1.3 СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ГАЗ.....	8
3. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	14
3.1. ОСНОВНИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	14
3.2. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ НА „БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД	15
• ПРИХОДИ. АНАЛИЗ И ДИНАМИКА НА СТРУКТУРАТА НА ПРИХОДИТЕ.....	16
• РАЗХОДИ. АНАЛИЗ И ДИНАМИКА НА СТРУКТУРАТА НА РАЗХОДИТЕ	19
• АКТИВИ, КАПИТАЛ И ПАСИВИ. АНАЛИЗ И ДИНАМИКА НА СТРУКТУРАТА НА АКТИВИТЕ, КАПИТАЛА И ПАСИВИТЕ.....	23
3.3. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ	28
3.4. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ	30
3.5. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ	31
4. АНАЛИЗ НА ПАЗАРНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ	32

1. СТАТУТ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ

„Булгартрансгаз“ ЕАД е вписан в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е държавно контролирано предприятие. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

Като комбиниран оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД има следните отговорности:

- Единно управление и надеждно функциониране на газопреносната система и подземното газово хранилище (ПГХ);
- Поддържане на баланса между внос, добив и потребление на природен газ;
- Пренос на природен газ по газопреносната система и съхранение на природен газ в ПГХ при спазване на изискванията за качество и отчитането му;
- Осигуряване на оптимален режим на работа на преносната система при извършване на дейностите по пренос на природен газ;
- Поддържане на обектите и съоръженията на газопреносната система и ПГХ в съответствие с техническите изисквания и с изискванията за безопасност при работа;
- Развитие на газопреносната система и ПГХ в съответствие с дългосрочните прогнози и планове за развитие на газоснабдяването;
- Осигуряване на равнопоставеност на потребителите при предоставяне на достъп до съоръженията за пренос и съхранение на природен газ;
- Администриране на сделките с природен газ и организация на балансирането на пазара на природен газ.

Освен лицензионните дейности, „Булгартрансгаз“ ЕАД извършва: врязване под налягане; стопел операции; проектиране на газови инсталации и съоръжения; отдаване под наем на свободни от технологични нужди тъмни оптични влакна от магистрални кабели за ползване от телекомуникационни оператори, притежаващи разрешения от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения; изпълнение на строително-монтажни работи по част „Технологична“ на газови инсталации и съоръжения на базата на регистрация и членство на „Булгартрансгаз“ ЕАД в Камарата на строителите.

С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифициран като независим преносен оператор на газопреносната система на България в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент (ЕО) №715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година, относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението е прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2016 г.

Преносът, по националната газопреносна мрежа и газопреносната мрежа за транзитен пренос и съхранението на природен газ се осъществяват от „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с лицензиите, издадени от КЕВР:

- Лицензии за пренос на природен газ (Лицензии №Л-214-06/29.11.2006 г. и №Л-214-09/29.11.2006 г.);
- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

Лицензиите са със срок от 35 години. Дружеството заплаща лицензионни такси за всяка лицензия, посочени в тарифа, одобрена от Министерски съвет.

2. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА

Дейностите по пренос, транзитен пренос и съхранение на „Булгартрансгаз“ ЕАД се извършват въз основа на издадени лицензи. Основните изисквания за тези дейности са регламентирани в Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове, които следват европейското законодателство в областта.

Текущото наблюдение върху дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД, включващо анализ и оценка на информацията за отчетните резултати, както и периодични регулаторни прегледи, се осъществяват от Комисията за енергийно и водно регулиране.

Цена за пренос на природен газ:

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 715/2009 г на Комисията от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, считано от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективно входно-изходния модел за ценообразуване за предлаганите услуги по достъп и пренос на природен газ за газопреносната система, собственост на Дружеството, включваща национална газопреносна мрежа (НГПМ) и газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП). С въвеждането на входно-изходния тарифен модел се сменя моделът на ценообразуването на извършваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги по достъп и пренос на природен газ, като от система „пощенската марка“ с единни цени, определени изцяло за пренесени количества природен газ, налагани на изходни точки на газопреносната мрежа, се преминава към входно-изходен модел с двукомпонентна тарифна система и преобладаваща компонента на база резервиран капацитет. Новата система е резултат от изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ.

С Решение НГП-01/01.08.2017 г. на КЕВР са утвърдени необходими приходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2017-2019 г. и базови параметри на тарифния модел.

Основните характеристики на въведения входно-изходен тарифен модел са:

- Многогодишен модел на ценообразуване – метод „Горна граница на приходите“. Първият регулаторен период е 3 годишен;
- Определяне на цена за достъп и пренос на природен газ по входни и изходни точки/зони;
- Възстановяване чрез цените за достъп и пренос на необходимите приходи за извършване на дейността по преноса, утвърждавани от Комисията за всеки регулаторен период;
- Осигуряване на стимули за подобряване на ефективността на оператора;
- Равнопоставени условия за всички ползватели на преносните мрежи. Ползвателите се третират еднакво, независимо от размера, собствеността или други фактори;
- Осигуряване на стабилност на цените, прозрачност на процеса на формирането им;
- Приложение на Матричния подход за разпределение на разходите по входни и изходни точки/зони;

- Възможност за формиране на единна изходна национална зона;
- Възможност за редукция на цените за достъп за входни и изходни точки към/от съоръженията за съхранение на природен газ.

Цена за съхранение на природен газ: в размер на 2,49 лв. /1000 нм³/ месец, утвърдена от КЕВР с Решение № Ц-001/ 10.02.2005 г.;

Таксата за транзитен пренос на природен газ е в размер, определен в дългосрочен договор с ООО „Газпром экспорт“.

Под кубически метър природен газ се разбира количеството природен газ в обем един кубически метър при температура 20°C (293,15 K) и абсолютно налягане 0,101325 МРа.

Режим на дневно балансиране

От 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективен режим на дневно балансиране, съобразно Правила за Балансиране на пазара на природен газ и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс в съответствие с изискванията на Регламент 312/2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

Очакваният ефект от прилагането на Регламента е операторите да извършват пазарноориентирано балансиране чрез използване на краткосрочни стандартизирани продукти, мрежовите ползватели да извършват първичното балансиране, а операторите да имат роля по остатъчното балансиране, с цел цялостно балансирана система в дневен разрез, за което основна отговорност носят ползвателите, повишена ликвидност и конкуренция, повишаване на churn rate на хъбовете (съотношението между търговските обеми газ към физически доставения).

С въвеждането на новия режим на балансиране се изпълняват изискванията на Регламента и по-конкретно в частта относно изискванията за предоставяне на информация и ежедневно финансово изчистване на натрупаните дневни дисбаланси с месечен период на сетълмент.

Промяна на мерната единица, използвана за отчитане на природния газ, пренесен до национални изходни точки

В следствие въвеждането на „Входно-изходния“ тарифен модел, в отговор на изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ, през 2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД промени мерната единица, която използва за отчитане на природния газ от единица, измерваща количествата (нм³) на мерна единица за енергия (MWh).

2.1 Пренос на природен газ

Доставката на природен газ до потребители на територията на Република България се осъществява основно по националната газопреносна мрежа, представляваща сложно съоръжение, съставено от 1 835 км магистрални газопроводи и газопроводни отклонения високо налягане, три компресорни станции - КС „Кардам-1“, КС „Вълчи дол“ и КС „Полски Сеновец“, с обща инсталирана мощност от 49 MW, газорегулиращи станции, газоизмервателни станции, система за електрохимична защита, комуникационна система, информационна система и др. съпътстващи съоръжения. Мрежата за пренос на природен газ притежава достатъчен капацитет за задоволяване на настоящото

потребление на природен газ. Към момента се използва около 45 % от максималния технически капацитет на системата.

В качеството си на оператор на газопреносни мрежи, „Булгартрансгаз“ ЕАД осигурява единно управление, надеждно функциониране и пренос на природен газ по газопреносната система и неговото отчитане при спазване изискванията за качество. Също така, извършва поддръжка на обектите и съоръженията на газопреносната система в съответствие с техническите изисквания и правилата за безопасност при работа, съблюдавайки европейските нормативи за опазване на околната среда и планове за развитие на газопреносната система.

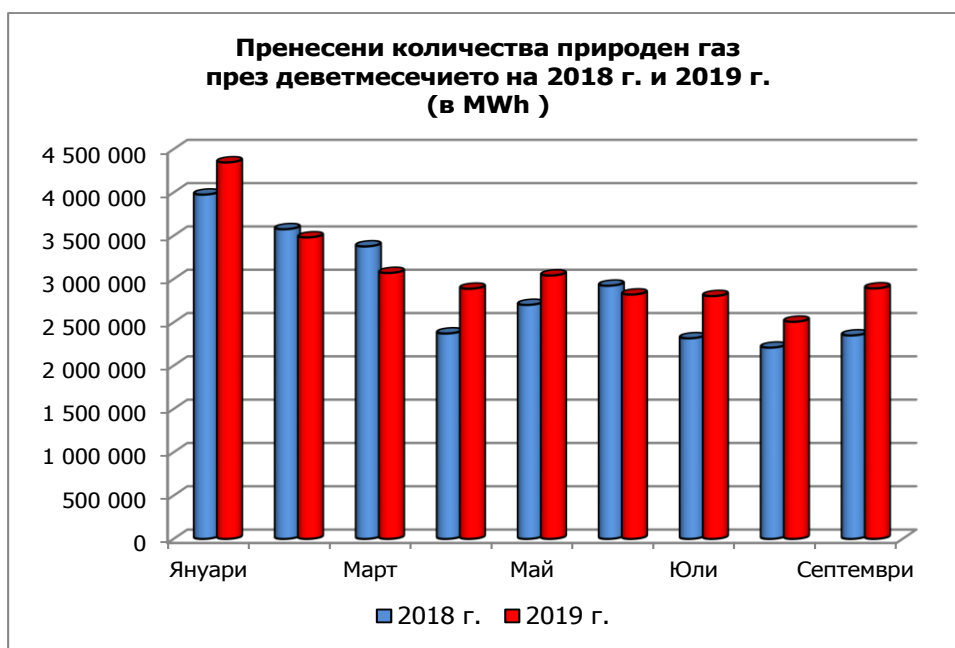
По данни на Главно диспечерско управление, пренесените количества природен газ по националната газопреносна мрежа за разглеждания период са следните:

Пренесени количества природен газ, MWh			
Пренос	2018 г.	2019 г.	Изменение 2019 г./ 2018 г. в %
Януари	3 975 329	4 346 966	9,35%
Февруари	3 575 848	3 480 923	(2,65%)
Март	3 377 065	3 070 363	(9,08%)
Април	2 371 810	2 888 459	21,78%
Май	2 701 739	3 041 073	12,56%
Юни	2 923 299	2 821 402	(3,49%)
Юли	2 316 200	2 803 409	21,03%
Август	2 208 108	2 506 801	13,53%
Септември	2 349 130	2 892 180	23,12%
Общо:	25 798 528	27 851 576	7,96%

Наблюдава се увеличение със 7,96 % (2 053 048 MWh) на пренесените MWh природен газ през деветте месеца на 2019 г. спрямо пренесените MWh през 2018 г.

Намаление на пренесените MWh природен газ се наблюдава през три от месеците на отчетния период. През месеците февруари, март и юни са пренесени с 2,65 %, с 9,08 % и с 3,49 % по-малко MWh природен газ. През останалите шест месеца на отчетния период – а именно: януари, април, май, юли, август и септември са пренесени повече MWh енергия в сравнение предходната година – с 9,35 % (или 371 637 MWh), с 21,78 % (или 516 649 MWh), с 12,56 % (или 339 334 MWh), с 21,03 % (или 487 209 MWh), с 13,53 % (или 298 693 MWh) и с 23,12 % (или 543 050 MWh)

На следващата графика е показана динамиката на изменение на пренесения природен газ в MWh, за разглеждания период.

Традиционно, през 2019 г. се запазва сезонността в преноса на природен газ като най-много MWh са пренесени през месец януари, а през месец август, са пренесени най – малко MWh природен газ.

2.2 Пренос на природен газ до границите с Турция, Гърция и Северна Македония

„Булгартрансгаз“ ЕАД извършва пренос на природен газ през територията на Република България за съседни държави - Турция, Гърция и Северна Македония. Количествен и качествен анализ на входящите потоци природен газ по тези направления се извършва на газоизмервателни станции „Негру Вода“ 2 и 3. Предаването на природния газ по направления се осъществява съответно на ГИС Малкочлар за Турция, ГИС Стримонохори за Гърция и ГИС Жидилово за Северна Македония.

Договорът за пренос на природен газ в горепосочените направления е сключен през 1998 г. с ООО „Газпром экспорт“, като с Допълнение № 11 от 2006 г., срокът на действие е продължен до 2030 г. Стойността на услугата се изчислява на база заявени и фактически преминалите количества за пренос.

Количествата природен газ, които са пренесени към съседните държави, за разглеждания период са следните:

Пренос на природен газ до границите с Турция, Гърция и Северна Македония по месеци, млн. нм ³								
Месец	Турция		Гърция		Северна Македония		Общо	
	2018 г.	2019 г.	2018 г.	2019 г.	2018 г.	2019 г.	2018 г.	2019 г.
Януари	1 386,885	612,181	296,822	296,168	39,176	43,194	1 722,883	951,543
Февруари	1 258,242	202,568	287,671	258,187	41,355	26,537	1 587,268	487,292
Март	1 223,346	306,892	298,046	187,150	26,173	11,677	1 547,565	505,719
Април	627,929	379,414	246,231	271,859	6,169	7,492	880,329	658,765
Май	534,058	350,597	272,797	224,695	4,130	4,446	810,985	579,738
Юни	750,334	281,804	270,939	197,806	4,090	26,542	1 025,363	506,152
Юли	836,527	341,792	221,962	159,804	4,252	36,546	1 062,741	538,142
Август	694,830	371,885	214,206	153,890	19,278	31,374	928,314	557,149
Септември	828,960	165,346	290,855	160,830	21,817	35,400	1 141,632	361,576
Общо:	8 141,111	3 012,479	2 399,529	1 910,389	166,440	223,208	10 707,080	5 146,076

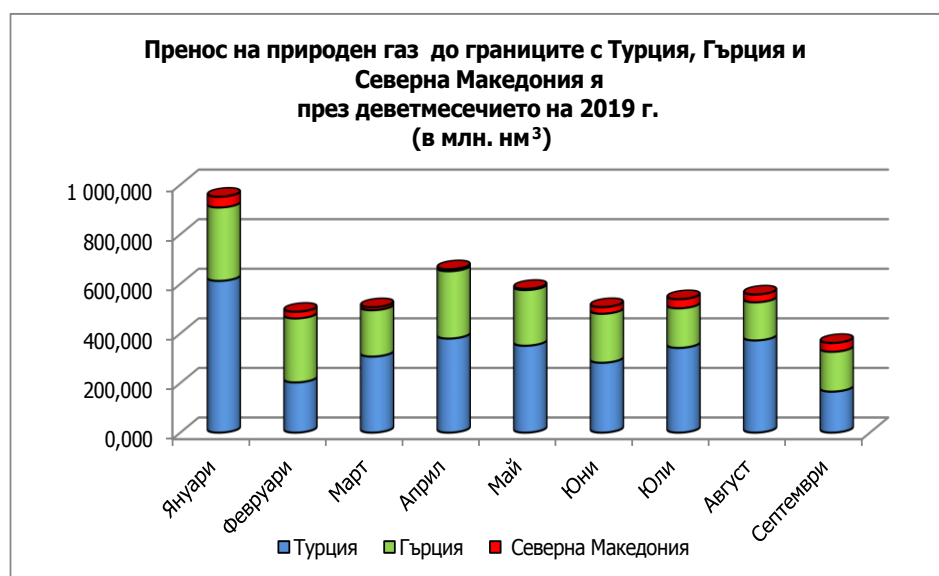
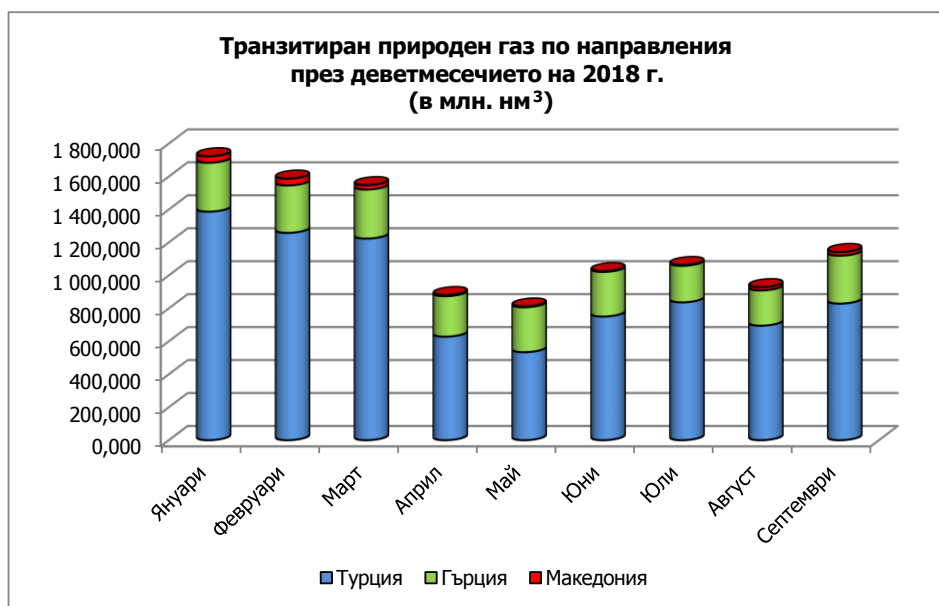
Наблюдава се намаление на общите пренесени количества през 2019 г. (5 146, 076 млн. нм³) спрямо пренесените през 2018 г. (10 707,080 млн. нм³), с 5 561,004 млн. нм³ (51,94 %), като се наблюдава намаление на пренесените количества природен газ по две направления - до границата с Турция и Гърция, и увеличение до границата със Северна Македония.

Пренесените количества природен газ по направление Турция през 2019 г. са намалели с 5 128,632 млн. нм³ (63,00 %), сравнени с отчетените през 2018 г.

Намаление от 489,140 млн. нм³ (20,38 %) на пренесените количества природен газ до границата с Гърция е отчетено през периода януари – септември 2019 г., сравнени с тези през 2018 г.

До границата на Северна Македония са пренесени по - големи количества природен газ през отчетното деветмесечие на 2019 г. с 56,768 млн. нм³ (34,11 %), сравнени с пренесените през 2018 г.

Разпределението на преноса на природен газ до границите с Гърция, Турция и Северна Македония по направления и месеци през 2018 г. и 2019 г. е представено на графиките по - долу.

През 2019 г. фактически пренесените количества природен газ до границата на Турция са 3 012,479 млн. нм³, представляващи 29,22 % от договорения за същия период капацитет, възлизащ на 10 310,000 млн. нм³. Фактически пренесените количества по това направление са намалели с 63,00 % спрямо фактически пренесените през 2018 г. – 8 141,111 млн. нм³.

През м. януари са пренесени най-големи количества природен газ – 612,181 млн. нм³, които представляват 44,68 % от заявените за пренос до границата с Турция, 1 370,000 млн. нм³. През следващия месец февруари пренесените количества намаляват на 202,568 млн. нм³ или 16,08 % от заявените за пренос 1 260,000 млн. нм³, следвани от плавно увеличение на пренесения природен газ до границата с Турция през м.март – 306,892 млн. нм³, което представлява 24,95 % от заявено количество за същия месец от 1 230,000 млн. нм³. През следващите три месеца на отчетния период - април, май и юни, са пренесени съответно 32,99 %, 33,39 % и 28,18 % от заявления за пренос капацитет са съответния месец възлизащ на 1 150,000 млн. нм³, 1 050,000 млн. нм³ и

1 000,000 млн. нм³ за юни. През последните три месеца на отчетния период - юли, август и септември, са пренесени съответно 31,07 % при заявени 1 100,000 млн. нм³, 33,81 % при заявени 1 100,000 млн. нм³ и 15,75 % при заявени 1 050,000 млн. нм³. Най-малко количество природен газ до границата с Турция е пренесен през м.септември – 165,346 млн. нм³.

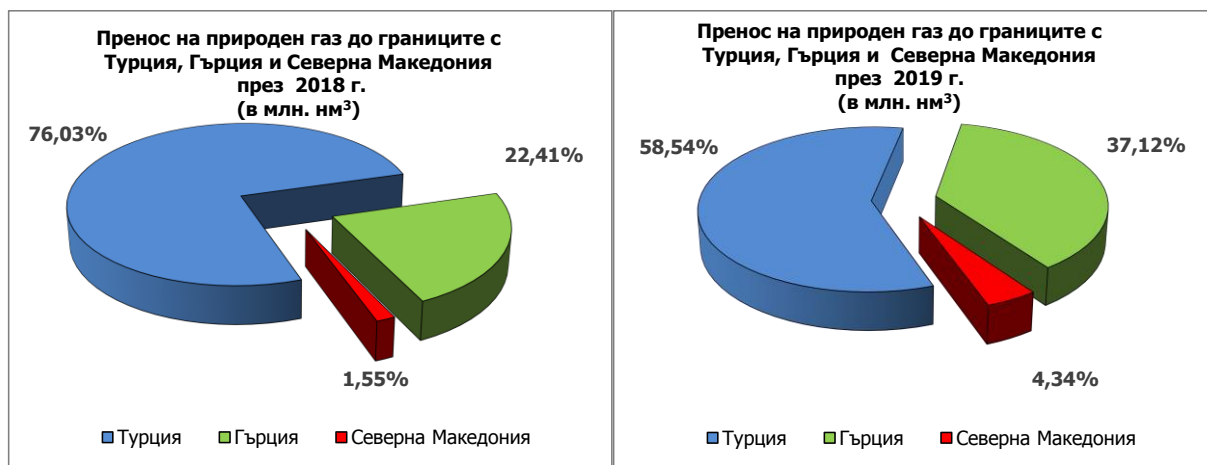
През 2019 г. фактически пренесените количества природен газ до границата с Гърция са 1 910,389 млн. нм³, представляващи 88,44 % от договорения за същия период капацитет, възлизащ на 2 160,000 млн. нм³.

По направление Гърция за първите три месеца на отчетния период, за всеки от месеците, са пренесени по-малки количества природен газ от заявените. През следващите два месеца - април и май, е пренесен с 41,858 млн. нм³ и 4,695 млн. нм³ повече природен газ от заявления, съответно с 18,20 % и 2,13 % повече. През юни, се наблюдава намаление от 32, 194 млн. нм³ или 86 % от заявените за пренос до границата с Гърция, 230,000 млн. нм³. По – малко от заявените за пренос количества природен газ до границата с Гърция, са пренесени през всеки от последните три месеца на отчетния период - юли, август и септември на 2019 г., а именно: 79,90 % или с 40,196 млн. нм³, 73,28 % или с 56,110 млн. нм³ и 64,33 % или с 89,17 млн. нм³ под заявените. Най-голямо количество природен газ, е пренесено през януари - 296,168 млн. нм³ или 98,72 % от заявените за същия период 300,000 млн. нм³. Най - малко количество природен газ за пренос до границата с Гърция е пренесено през м. август 2019 г. – 153,890 млн. нм³ или 73,28 % от заявените 210,000 млн. нм³.

През периода януари – септември 2019 г. фактически пренесените количества природен газ за Северна Македония са 223,208 млн. нм³, представляващи 37,26 % от договорения за същия период капацитет, възлизащ на 599,000 млн. нм³. Фактически пренесените количества по това направление са увеличени с 34,11 % спрямо фактически пренесените през същия период на 2018 г. – 166,440 млн. нм³.

През м. януари са пренесени най-големи количества природен газ – 43,194 млн. нм³, които представляват 64,47 % от заявените за пренос 67,000 млн. нм³ природен газ. Най-малко природен газ е пренесен през м. май – 4,446 млн. нм³, което представлява 6,64 % от заявено количество за същия месец от 67,000 млн. нм³.

Процентното разпределение на пренесените количества природен газ по направления (Турция, Гърция и Северна Македония) за деветмесечието на 2018 и 2019 година е представено на графиките по долу.

В разпределението на пренесения природен газ по направления се наблюдава намаление от 17,49 % на дела по направление Турция, спрямо дела през 2018 г. Делът му през периода януари - септември на 2018 г. е 76,03 %, а през 2019 г. намалява на 58,54 %. Увеличение от 14,71 % се наблюдава в дела на пренесените количества по направление Гърция, които представляват 37,12 % от общо пренесените до границите с Гърция, Турция и Северна Македония количества за 2019 г. при 22,41 % за 2018 г. Делът на пренесения природен газ в посока Северна Македония за деветмесечието на 2019 г. се увеличава с 2,79 %, спрямо 2018 г. и възлиза съответно на 4,34 % (за 2019 г.) и 1,55 % (за 2018 г.) от общо пренесените количества природен газ по газопреносната мрежа за пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Северна Македония.

2.3 Съхранение на природен газ

Дейността „Съхранение на природен газ“ се извършва в единственото на територията на страната подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“), собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. ПГХ „Чирен“ представлява сложен комплекс от подземни и надземни съоръжения - експлоатационни сондажи, събирателни газопроводи (шлейфи) към тях, компресорна станция с обща инсталирана мощност 10 MW, съоръжения за подготовка, обработка, контрол и измерване на газа, както и други прилежащи съоръжения.

Технологичният процес, свързан с извършването на услугата „съхранение на природен газ“, е сезонен (цикличен) и се изразява в добив и нагнетяване на газ от/ в подземното газово хранилище.

През деветмесечието на 2019 г. от подземното газохранилище Чирен са добити 2 512 048 MWh и са нагнетени 4 274 023 MWh природен газ.

Общият нагнетен и добит природен газ през периода януари-септември 2018 г. и 2019 г. са представени в таблицата по-долу, както следва:

Добити и нагнетени количества природен газ през 2019 г. и 2018 г., MWh				
Месец	Добив 2018 г.	Добив 2019 г.	Нагнетяване 2018 г.	Нагнетяване 2019 г.
Ян.	1 038 272	1 073 736	0	13 659
Февр.	801 299	843 040	3147	6 827
Март	542 547	497 237	5 003	0
Април	35 108	31 540	334 704	223 004
Май	19 048	2 512	553 944	849 434
Юни	18 980	11 046	955 342	949 558
Юли	24 521	18 747	595 126	855 135
Август	15 380	13 372	585 320	651 447
Септември	14 369	20 818	482 670	724 959
Общо:	2 509 524	2 512 048	3 515 256	4 274 023

Природният газ в хранилището, собственост на клиенти към 01 януари 2019 г. е 2 400 144 MWh. Данните в таблицата включват виртуално добития и нагнетен природен газ.

Реално добитият, добитият за технологични нужди и виртуално добитият през 2019 г. природен газ е с 0,1 %, или 2 524 MWh, повече от добития през 2018 г.

Отчетеният реално и виртуално нагнетен природен газ в ПГХ Чирен през периода януари – септември на 2019 г. е 4 274 023 MWh, което е с 21,58 % или 758 767 MWh повече от нагнетения през 2018 г.

Към 30 септември 2019 г. наличният природен газ на клиенти в ПГХ „Чирен“ е 4 160 475 MWh, като е със 763 539 MWh повече от наличния към края на отчетния период на 2018 г., което показва повишение в използваемостта на хранилището.

3. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД е разгледано и анализирано въз основа на изготвените финансово-счетоводни документи на Дружеството за периода януари-септември 2019 г., съпоставени със същия отчетен период на 2018 г.

3.1. Основни финансови показатели

Финансови показатели	В хил. лв.		
	Отчет 01.01-30.09.2018 г.	Отчет 01.01-30.09.2019 г.	Изменение 2019 г./ 2018 г.
Общо приходи от оперативна дейност ¹⁾	267 447	256 070	(4,25%)
EBITDA ²⁾	134 155	143 333	6,84%
EBIT ³⁾	65 527	65 521	(0,01%)
EBT ⁴⁾	76 467	90 001	17,70%
EBITDA марж	50,16%	55,97%	11,59%
Общо активи	2 373 819	2 873 896	21,07%
Имоти, машини и съоръжения	1 729 876	2 154 788	24,56%
Оборотен капитал ⁵⁾	591 495	638 559	7,96%
Парични наличности	484 192	572 056	18,15%
Собствен капитал	2 150 059	2 511 792	16,82%
Дългосрочни банкови заеми	0	0	0,00%
Численост на персонала	1 171	1 176	0,43%

1) Общо приходи от оперативна дейност включват приходите от безвъзмезден прир.газ за технологични нужди

2) EBITDA – печалба преди лихви, данъци и амортизации;

3) EBIT – печалба преди лихви и данъци;

4) EBT – печалба преди данъци;

5) Оборотен капитал – Текущи активи минус текущи пасиви

3.2. Приходи и разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД

Основните приходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД през периода 01.01.-30.09.2019 г. са от лицензионните дейности достъп и пренос, пренос до границите с Турция, Гърция и Северна Македония, балансиране и съхранение на природен газ. В стойността на приходите за пренос на природен газ до трети страни се включва и сумата на непаричното възнаграждение под формата на безвъзмезден газ от клиент ООО „Газпром экспорт“.

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ в сила от 01.10.2017 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД, в качеството му на балансьор, извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсиране на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансьора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи. Дружеството реализира приходи от балансиране, съответстващи на балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Република България.

• Приходи. Анализ и динамика на структурата на приходите

В табличен вид е представен сравнителен анализ на отчетните приходи през деветмесечието на 2019 г. и през същия период на 2018 г., както и динамиката на тяхното изменение.

В хил.лв.

Приходи от дейността	Отчет 01.01-30.09.2018 г.		Отчет 01.01-30.09.2019 г.		Изменение 2019 г./ 2018 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Приходи от пренос на природен газ до границата с Турция, Гърция и Северна Македония	147 960	55,32%	160 808	62,80%	12 848	8,68%
Приходи от пренос	59 669	22,31%	58 542	22,86%	(1 127)	(1,89%)
Приходи от съхранение на прир. газ	2 985	1,12%	3 426	1,34%	441	14,77%
Приходи от балансиране	8 307	3,11%	10 670	4,17%	2 363	28,45%
Други приходи от дейността	48 526	18,14%	22 624	8,84%	(25 902)	(53,38%)
в т.ч. приходи от финансиране	4 928	1,84%	4 292	1,68%	(636)	(12,91%)
Нетни приходи от продажби	267 447	100,00%	256 070	100,00%	(11 377)	(4,25%)
Финансови приходи	19 476	6,79%	36 109	12,36%	16 633	85,40%
Общо приходи:	286 923	100,00%	292 179	100,00%	5 256	1,83%

Реализираните през деветмесечието на 2019 г. общо приходи са в размер на 292 179 хил. лв., а нетните приходи от продажби са в размер на 256 070 хил. лв.

В сравнение със същия период на 2018 г., общият размер на приходите, реализирани от Дружеството, се увеличават с 5 256 хил. лв. (1,83 %), като нетните приходи от продажби бележат спад с 11 377 хил. лв. (4,25 %).

В рамките на нетните приходи от продажби са осчетоводени и приходите от непаричното възнаграждение под формата на безвъзмезден газ от клиент ООО „Газпром экспорт“, предоставен по дългосрочния договор за пренос, коита за 2019 г. са в размер на 16 573 хил. лв. Този газ се използва основно за гориво на компресорните станции по газопроводната система за пренос до границите с Турция, Гърция и Северна Македония и не носи реален приход на Дружеството.

Приходите от непаричното възнаграждение под формата на безвъзмезден газ от клиент ООО „Газпром экспорт“ за периода януари-септември са по-ниски спрямо тези за същия период на 2018 г., като намалението е с 25 815 хил. лв. (60,90 %). При елиминиране на приходите от непаричното възнаграждение, отчетени през деветмесечието на 2019 г. и 2018 г., се забелязва, че приходите от продажби за 2019 г. са по-високи от отчетените през 2018 г. с 14 438 хил. лв. (6,42 %), като това се дължи на реализираните по-високи приходи от пренос на природен газ до границата с Турция, Гърция и Северна Македония, както и на по-високите приходи от балансиране и съхранение на природен газ.

В общата структура на приходите, реализирани през периода януари-септември на 2019 г., най-голям дял заемат приходите от пренос на природен газ до границите с Турция, Гърция и Северна Македония, възлизащи на 160 808 хил. лв., с относителен дял в нетните приходи от продажби от 62,80 %. Отчетените приходи от пренос до границите

с Турция, Гърция и Северна Македония през деветмесечието на 2019 г., съпоставени спрямо отчетените през същия период на 2018 г., са по-високи с 12 848 хил. лв. (8,68 %), независимо от факта, че пренесените количества са с 5 561,004 млн. нм³ или 51,94 % по-малко спрямо тези през деветмесечието на 2018 г., когато те са 10 707,080 млн. нм³. По-високите приходи са в резултат на по-високия среден курс на щатския долар през деветмесечието на 2019 г., когато той е 1,7406 лв. / USD, докато през същия период на 2018 г. той е 1,638 лв. / USD.

През януари-септември на 2019 г. реализираните приходи от пренос на природен газ, в размер на 58 542 хил. лв., които представляват 22,86 % от нетните приходи от продажби на Дружеството, са по-ниски с 1 127 хил. лв. (1,89 %) в сравнение с реализираните през същия период на 2018 г., независимо от факта, че през деветмесечието на 2019 г. пренесените количества природен газ са повече с 2 2 053 048 MWh или 7,96 %.

През деветмесечието на 2019 г. са отчетени приходи от съхранение на природен газ в размер на 3 426 хил. лв. (1,34 % от нетните приходи от продажби), като през същия период на предходната година отчетените приходи са 2 985 хил. лв.

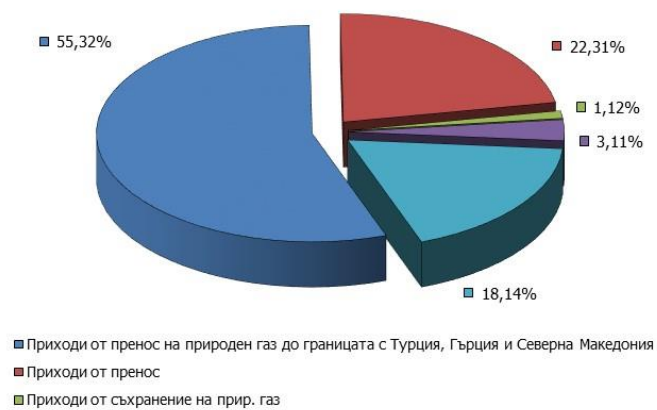
През периода 01.01-30.09.2019 г. са реализирани приходи от балансиране в размер на 10 670 хил. лв. (4,17 % от нетните приходи от продажби). При съпоставка със същия период на 2018 г. се отчита ръст на приходите от балансиране с 2 363 хил. лв. (28,45 %), който е в резултат на условията по сключени нови договори за балансиране, във връзка с въведения от 01 октомври 2017 г. нов режим на дневно балансиране, съобразно Правилата за Балансиране на пазара на природен газ и Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс в съответствие с изискванията на Регламент 312/2014 г. за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

Другите приходи на Дружеството, които представляват 8,84 % от нетните приходи от продажби, са с 25 902 хил. лв. (53,38 %) по-малко от реализираните през деветмесечието на 2018 г. За периода 01.01.-30.09.2019 г. са отчетени 22 624 хил. лв., а през същия период на 2018 г. – 48 526 хил. лв. По-ниските „Други приходи“ през настоящия отчетен период се дължат основно на отчетените приходи от непаричното възнаграждение под формата на безвъзмезден газ от клиент ООО „Газпром экспорт“, които са с 25 815 хил. лв. (60,90 %) по-малко от отчетените 42 388 хил. лв. през деветмесечието на 2018 г.

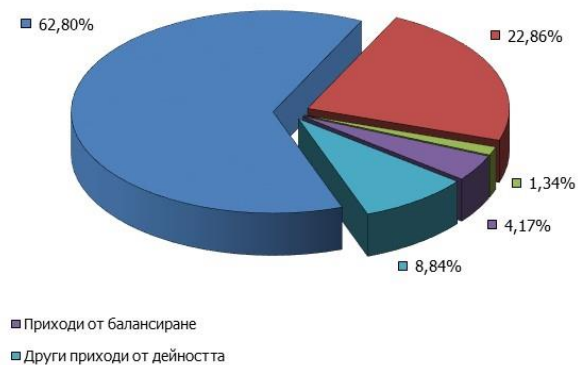
Отчетените финансови приходи през деветмесечието на 2019 г. са с 85,40 % повече от отчетените през същия период на 2018 г. В сравнение с отчетените 19 476 хил. лв. през периода 01.01.-30.09.2018 г., се отчита увеличение с 16 633 хил. лв. – през същия период на 2019 г., когато са отчетени 36 109 хил. лв. Това се дължи на по-високите приходи от промяна на валутния курс през настоящия период (в размер на 31 801 хил. лв., при отчетени през първо полугодие на 2018 г. – 17 642 хил. лв.). Приходите и разходите от валутни курсови разлики не представляват реален паричен разход, а счетоводно записване на изменението на стойността на наличните парични средства във валута, което е в резултат на промяна на курса на долара. Това преизчисление се извършва в края на всеки месец с цел коректно представяне на левовата равностойност на валутните средства.

Структурата на отчетените нетни приходи от продажби за деветмесечието на 2019 г., съпоставени с тези за същия период на 2018 г., е представена на следващата графика:

Приходи от дейността
01.01.-30.09.2018 г.

Приходи от дейността
01.01.-30.09.2019 г.

• Разходи. Анализ и динамика на структурата на разходите

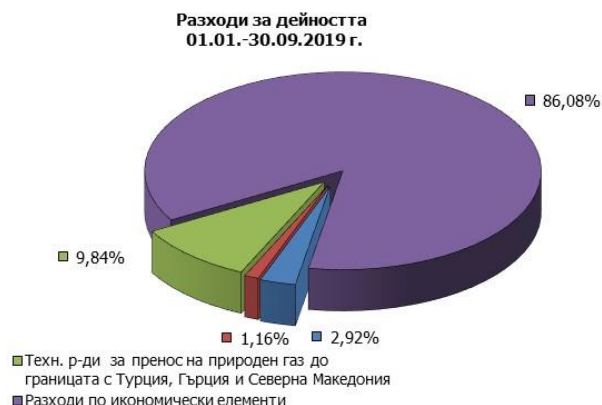
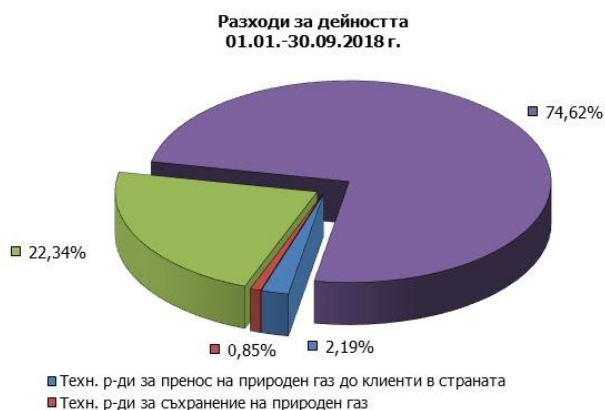
В хил. лв.

Разходи за дейността	Отчет 01.01-30.09.2018 г.		Отчет 01.01-30.09.2019 г.		Изменение 2019 г./ 2018 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Технологични разходи	49 082	25,38%	25 096	13,92%	(23 986)	(48,87%)
Техн. р-ди за пренос на природен газ до клиенти в страната	4 240	2,19%	5 257	2,92%	1 017	23,99%
Техн. р-ди за съхранение на природен газ	1 635	0,85%	2 094	1,16%	459	28,07%
Техн. р-ди за пренос на природен газ до границата с Турция, Гърция и Северна Македония	43 207	22,34%	17 745	9,84%	(25 462)	(58,93%)
Разходи по икономически елементи	144 336	74,62%	155 194	86,08%	10 858	7,52%
Разходи за материали	4 580	2,37%	4 505	2,50%	(75)	(1,64%)
Разходи за външни услуги	5 369	2,78%	8 873	4,92%	3 504	65,26%
Разходи за амортизации	68 628	35,48%	77 812	43,16%	9 184	13,38%
Разходи за персонал	41 069	21,23%	43 522	24,14%	2 453	5,97%
Разходи за социално осигуряване	5 619	2,91%	6 282	3,48%	663	11,80%
Други разходи	19 071	9,86%	14 200	7,88%	(4 871)	(25,54%)
Оперативни разходи	193 418	100,00%	180 290	100,00%	(13 128)	(6,79%)
Разходи в това число:	8 502	4,04%	10 259	5,07%	1 757	20,67%
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство	(151)	(0,07%)	(38)	(0,02%)	113	(74,83%)
Себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки	8 653	4,11%	10 297	5,09%	1 644	19,00%
Финансови разходи	8 536	4,06%	11 629	5,75%	3 093	36,23%
Общо разходи	210 456	100,00%	202 178	100,00%	(8 278)	(3,93%)

Отчетените разходи през деветмесечието на 2019 г. са както следва:

- Технологични разходи за пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа, мрежата за пренос на природен газ до границите с Турция, Гърция и Северна Македония и за съхранение на природен газ в размер на 25 096 хил. лв. (13,92 %) от оперативните разходи;
- Разходи по икономически елементи в размер на 155 194 хил. лв. (86,08 % от оперативните разходи);
- Финансови разходи в размер на 11 629 хил. лв.;

Структурата на отчетените от „Булгартрансгаз“ ЕАД оперативни разходи, в т.ч. и разходите по икономически елементи за периода януари-септември на 2019 г., съпоставена със структурата на разходите за същия период на 2018 г., е представена на следващата графика:

Съпоставяйки отчетените през периода януари-септември 2019 г. общи разходи на Дружеството с тези за същия период на предходната 2018 г. се отчита намаление с 8 278 хил. лв. (3,93 %), а именно от 210 456 хил. лв. през деветмесечието на 2018 г. на 202 178 хил. лв. през същия период на 2019 г.

Оперативните разходи са с 13 128 хил. лв. (6,79 %) по-малко от отчетените през деветмесечието на 2018 г. Намалението на оперативните разходи се дължи на отчетените по-ниски технологични разходи.

От друга страна се наблюдава увеличение на себестойността на природния газ, вложен за балансиране и продадените стоки с 1 644 хил. лв. (19,00 %) в сравнение с отчетената през периода януари-септември на 2018 г., възлизаща на 8 653 хил. лв. Това увеличение на отчетната стойност е в резултат на продаден природен газ на контрагенти във връзка с дисбаланса на газа в системата.

През периода януари-септември на 2019 г. се наблюдава намаление на технологичните разходи, които възлизат на 25 096 хил. лв. и са с 23 986 хил. лв. (48,87 %) по-малко от отчетените 49 082 хил. лв. през деветмесечието на 2018 г., дължащо се на по-малкото технологични разходи за пренос на природен газ до границите с Турция, Гърция и Северна Македония.

При съпоставка на технологичните разходи за пренос на природен газ до границите с Турция, Гърция и Северна Македония с отчетните данни през деветмесечието на 2019 г.,

се наблюдава намаление с 25 462 хил. лв. (58,93 %), от 43 207 хил. лв. за периода януари-септември на 2018 г. на 17 745 хил. лв. за същия период на 2019 г.

Технологичните разходи за пренос до клиенти в страната са в размер на 5 257 хил. лв., като се наблюдава увеличение от 1 017 хил. лв. (23,99 %) спрямо деветмесечието на 2018 г.

Технологичните разходи за съхранение са в размер на 2 094 хил. лв. и са по-високи спрямо отчетените през деветте месеца на предходната година с 459 хил. лв. (28,07 %).

Разходите по икономически елементи са по-високи с 10 858 хил. лв. (7,52 %) спрямо реализираните през деветмесечието на 2018 г., когато те са в размер на 144 336 хил. лв. Това се дължи на направените по-големи разходи по повечето икономически елементи, с изключение на „Други разходи за дейността“ и разходи за материали.

Отчетените разходи за материали за периода януари-септември 2019 г. възлизат на 4 505 хил. лв. и представляват 2,50 % от оперативните разходи, като бележат намаление със 75 хил. лв. (1,64 %) спрямо същия период на 2018 г., което се дължи основно на отчетеното намаление при разходи за електроенергия, вода и топлинна енергия с 280 хил. лв. (14,93 %). По-малкият разход от своя страна се дължи на по-малкия брой отработени машиночасове от газо-компресорните агрегати в КС „Вълчи дол“ – от 3 064 часа през деветмесечието на 2018 г. на 868 часа през същия период на 2019 г. По-ниски стойности са отчетени и при разходи за хигиенни материали с 13 хил. лв. (12,26 %) и разходи за инструменти с 5 хил. лв. (23,81 %).

Разходите за външни услуги са в размер на 8 873 хил. лв. и представляват 4,92 % от оперативните разходи на Дружеството, като е отчетено увеличение с 3 504 хил. лв. (65,26 %) през деветмесечието на 2019 г., сравнени с отчетените 5 369 хил. лв. през същия период на 2018 г., дължащо се преди всичко на по-високите разходи за инспекция газопровод с 2 378 хил. лв. или с над 2 пъти повече от реализираните през предходната година – 1 092 хил. лв., както и на отчетените по-високи разходи за консултантски услуги с 377 хил. лв. (131,82 %). Също така, увеличение е отчетено и при разходи за ремонти с 282 хил. лв. (134,93 %) и разходи за абонаментен сервиз с 220 хил. лв. (41,43 %). От друга страна са отчетени по-ниски разходи за данък сгради, такси битови отпадъци, винетки, данък МПС и други местни данъци и такси с 31 хил. лв. (5,29 %).

Разходите за амортизация са в размер на 77 812 хил. лв. и представляват 43,16 % от оперативните разходи на Дружеството. Увеличението им с 9 184 хил. лв. (13,38 %) през периода януари-септември на 2019 г., спрямо същия отчетен период на 2018 г., се дължи на извършения към 31.12.2018 г. преглед на независим оценител към датата на финансовия отчет на отчетните стойности на дълготрайните материални активи.

През деветмесечието на 2019 г. разходите за персонал възлизат на 43 522 хил. лв., като се отчита увеличение с 2 453 хил. лв. (5,97 %) при сравнение със същия период на 2018 г.

През деветте месеца на 2019 г. отчетените разходи за социално осигуряване са в размер на 6 282 хил. лв. и бележат ръст с 663 хил. лв. (11,80 %) спрямо същия период на 2018 г., което се дължи на увеличението на размера на максималния осигурителен доход от 2 600 лв. на 3 000 лв.

Другите разходи за дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД са в размер на 14 200 хил. лв. и представляват 7,88 % от оперативните разходи, като бележат намаление с 4 871 хил. лв. (25,54 %) при сравнение с деветмесечието на 2018 г., когато те възлизат на 19 071 хил. лв. Основно намалението се дължи на по-ниските разходи за обезценка на

вземанията с 2 896 хил. лв. (111,90 %), както и на разходи за акциз, които са с 2 487 хил. лв. (64,03 %) по-малко от отчетените 3 884 хил. лв. през деветмесечието на 2018 г., което е в резултат на отчетените по-ниски разходи за технологични нужди. По-малко са и изразходваните разходи за представителни цели, като през разглеждания период на настоящата година са отчетени 37 хил. лв., което е със 171 хил. лв. (82,21 %) по-малко от отчетените през деветмесечието на 2018 г. - 208 хил. лв. Намаление от 97 хил. лв. (72,39 %) е отчетено и при разходи за обучение и квалификация. През периода януари-септември на 2019 г. не са отчетени разходи за служебни карти и билети, докато през същия период на 2018 г. са отчетени такива в размер на 45 хил. лв. От друга страна са отчетени разходи за брак и липси на имоти, машини и съоръжения в размер на 239 хил. лв., докато такива не са отчетени през деветте месеца на 2018 г.

Отчетените финансови разходи на Дружеството за периода януари-септември 2019 г. са 11 629 хил. лв. Те са повече с 3 093 хил. лв. (36,23 %) от реализираните 8 536 хил. лв. през същия период на 2018 г. Това се дължи на отчетените по-високи разходи за валутни курсови разлики (които представляват 99,48 % от финансовите разходи), които се променят от 8 510 хил. лв. през деветмесечието на 2018 г. на 11 530 хил. лв. през същия период на 2019 г. При разходи за лихви също се отчита увеличение от 34 хил. лв. или над 8 пъти повече от отчетените 4 хил. лв. през деветте месеца на 2018 г.

От извършения анализ на приходите и разходите следва изводът, че **приходите от дейността по трите лицензионни дейности покриват извършените от „Булгартрансгаз“ ЕАД разходи.**

• **Активи, капитал и пасиви. Анализ и динамика на структурата на активите, капитала и пасивите**

В хил.лв.

Отчет за финансовото състояние	Отчет 01.01-30.09.2018 г.		Отчет 01.01-30.09.2019 г.		Изменение 2019 г./ 2018 г.	
	ст-ст	отн. тегло	ст-ст	отн. тегло	абс. ст-ст	в %
Общо нетекущите активи в т.ч	1 749 993	73,72%	2 165 126	75,34%	415 133	23,72%
Имоти, машини и съоръжения	1 729 876	72,87%	2 154 788	74,98%	424 912	24,56%
Нематериални активи	7 294	0,31%	6 397	0,22%	(897)	(12,30%)
Инвестиции в съвместно контролирани предприятия	3 256	0,14%	3 256	0,11%	0	0,00%
Инвестиции в дъщерни предприятия - ГХБ	0	0,00%	500	0,02%	500	
Дългосрочни вземания	135	0,01%	168	0,01%	33	24,44%
Други дългосрочни вземания КТБ	9 406	0,40%	0	0,00%	(9 406)	(100,00%)
Дълг. вземания от свързани лица	26	0,00%	17	0,00%	(9)	(34,62%)
Текущи активи в т.ч	623 826	26,28%	708 770	24,66%	84 944	13,62%
Материални запаси	105 033	4,42%	104 882	3,65%	(151)	(0,14%)
Търговски и други вземания	18 165	0,77%	27 772	0,97%	9 607	52,89%
Вземания от свързани лица	16 420	0,69%	4 027	0,14%	(12 393)	(75,48%)
Вземания във връзка с данъци върху дохода	0	0,00%	0	0,00%	0	
Предплащания за текущи активи	16	0,00%	33	0,00%	17	106,25%
Други текущи активи	0	0,00%	0	0,00%	0	
Парични средства и еквиваленти	484 192	20,40%	572 056	19,91%	87 864	18,15%
Общо активи	2 373 819	100,00%	2 873 896	100,00%	500 077	21,07%
Общо капитал и резерви	2 150 059	90,57%	2 511 792	87,40%	361 733	16,82%
Общо пасиви в т.ч.	223 760	9,43%	362 104	12,60%	138 344	61,83%
Нетекущи пасиви	191 429	8,06%	291 893	10,16%	100 464	52,48%
в т.ч. задължения към свързани лица	225	0,01%	201	0,01%	(24)	(10,67%)
в т.ч. провизии	0	0,00%	50 244	1,75%	50 244	
Текущи пасивия	32 331	1,36%	70 211	2,44%	37 880	117,16%
в т.ч. задължения към свързани лица	6 985	0,29%	18 522	0,64%	11 537	165,17%
Общо собствен капитал и пасиви	2 373 819	100,00%	2 873 896	100,00%	500 077	21,07%

Към 30.09.2019 г. Дружеството притежава **общо активи** в размер на 2 873 896 хил. лв., като стойността им се е увеличила с 500 077 хил. лв. (21,07 %) спрямо отчетената към 30.09.2018 г. (2 373 819 хил. лв.).

Нетекущите активи представляват 75,34 % от общата стойност на активите на Дружеството. Стойността им към 30.09.2019 г. възлиза на 2 165 126 хил. лв. Към 30.09. на текущата година се наблюдава увеличение от 23,72 % в общата стойност на нетекущите активи в сравнение със стойността им към 30.09.2018 г. (1 749 993 хил. лв.).

Увеличението на стойността на нетекущите активи спрямо отчетените към 30.09.2018 г. се дължи основно на по-голямата стойност на „Имоти, машини и съоръжения“, както и на направените инвестиции в дъщерното предприятие – „Газов Хъб Балкан“ АД в размер на 500 хил. лв.

Също така на основание чл.99, ал.4 от Закона за банковата несъстоятелност синдиците на „Корпоративна търговска банка“ АД (в несъстоятелност) започнаха от 9 май 2019 г., изплащането на суми, включени в първата частична сметка за разпределение на приети

вземания към КТБ АД (в несъстоятелност). В резултат на публикуван списък на кредиторите на КТБ (в несъстоятелност) в Търговския регистър, на дата 13.05.2019 г. бе изплатена сумата от 6 818 133,00 лева по сметка на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Към 30.09.2019 г. нулевата балансова стойност на **„Други дългосрочни вземания КТБ“** е в резултат на взето от Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД решение по т. 8.1. от Протокол №332/31.01.2019 г. относно осчетоводяване на обезценката на вземанията от „КТБ“ АД – в несъстоятелност, в размер на 2 587 913,70 лв., заедно с допълнителна обезценка от 1 237,67 лв. съгласно МСФО 9. Поради тази причина посочената сума за „КТБ“ АД – в несъстоятелност възлиза на 6 816 895,33 лв.

Дългосрочните вземания от свързани лица са намалели с 9 хил. лв. (34,62 %) спрямо стойността им към 30.09.2018 г., което се дължи на сключеното споразумение с „Булгаргаз“ ЕАД за изплащане на задълженията за предоставените услуги по пренос и съхранение на природен газ.

Най-голям дял в нетекущите активи имат **„Имоти, машини и съоръжения“** – 2 154 788 хил. лв. (74,98 % от нетекущите активи на Дружеството), като в сравнение със стойността им към 30.09.2018 г. са повече с 424 912 хил. лв. (24,56 %), което се дължи на извършения към 31.12.2018 г. преглед на независим оценител на отчетните стойности на дълготрайните материални активи.

Балансовата стойност на **„Нематериалните дълготрайни активи“** намалява с 897 хил. лв. – от 7 294 хил. лв. към 30.09.2018 г. на 6 397 хил. лв. към края на деветмесечието на 2019 г. поради начислена амортизация на активите.

В нетекущите активи, в перо **„Инвестиции в съвместно контролирани предприятия“**, е включена стойността на придобитите 3 203 акции от капитала на „Булгартел“ АД на обща стойност 3 256 хил. лв., които са записани и в акционерния капитал на Дружеството. Акциите представляват 50 % от акционерния капитал на „Булгартел“ АД.

Като част от нетекущите активи, в перо **„Инвестиции в дъщерни предприятия“**, е включена инвестицията в регистрираната от Дружеството дъщерна компания „Газов Хъб Балкан“ АД в размер на 500 хил. лв. Към настоящия момент „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава 100 % от акциите, като на по-късен етап не повече от 49 % от акциите биха могли да се предоставят на други физически и юридически лица.

Към 30.09.2019 г. **текущите активи** са в размер на 708 770 хил. лв., от които „Материални запаси“ – 104 882 хил. лв., „Търговски и други вземания“ в размер на 27 772 хил. лв., „Вземания от свързани лица“ – 4 027 хил. лв. и „Парични средства и еквиваленти“ – 572 056 хил. лв.

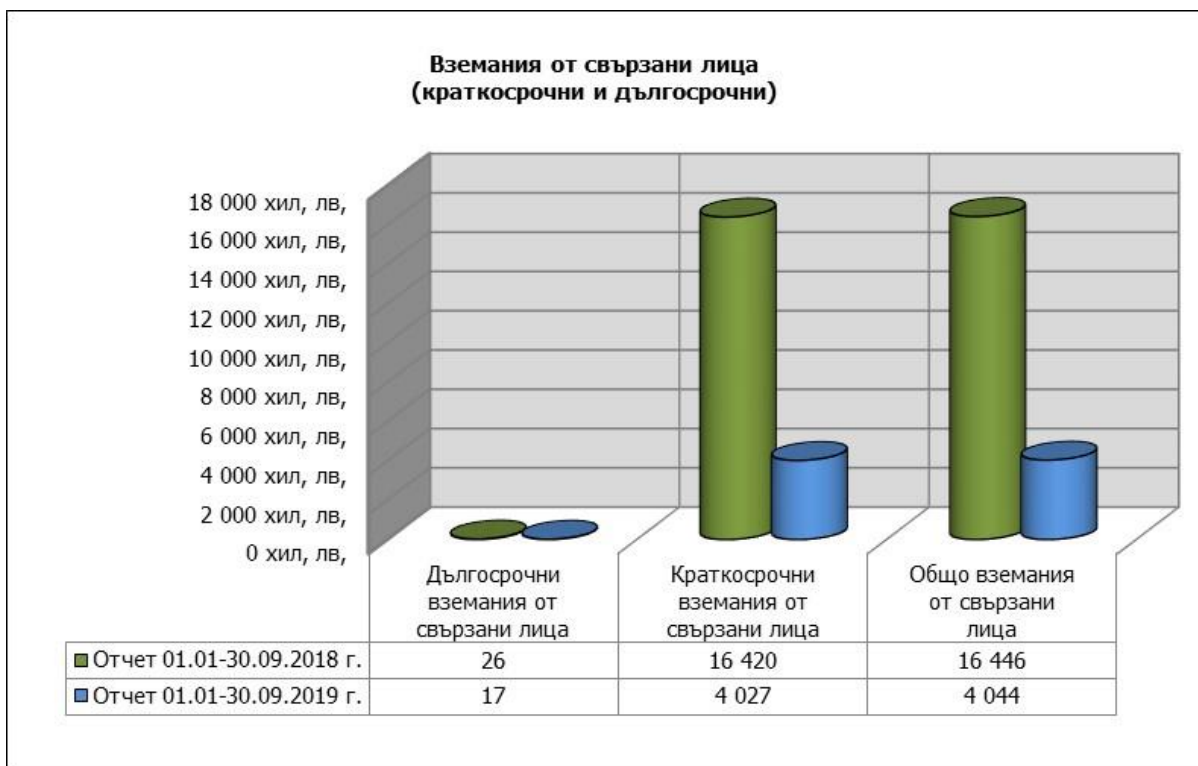
Стойността на текущите активи към 30.09.2019 г. се е увеличила спрямо стойността им към 30.09.2018 г. с 84 944 хил. лв. (13,62 %). Увеличението на стойността на текущите активи се дължи на увеличението на „Парични средства и еквиваленти“ с 87 864 хил. лв. (18,15 %), както и на „Търговски и други вземания“, чиято стойност е с 9 607 хил. лв. (52,89 %) по-голяма спрямо тази към 30.09.2018 г.

Вземания от свързани лица

Вземанията от свързани лица на „Булгартрансгаз“ ЕАД (дългосрочни и краткосрочни вземания и разсрочени плащания) възлизат на 4 044 хил. лв. към 30.09.2019 г. и, като абсолютна стойност, бележат спад с 12 402 хил. лв. (75,41 %) спрямо отчетените към 30.09.2018 г. – 16 446 хил. лв.

Дългосрочните вземания от свързани лица, отчетени към 30.09.2019 г., намаляват в сравнение с данните към 30.09.2018 г. – стойността на вземанията е по-ниска с 9 хил. лв. (34,62 %), като от 26 хил. лв. намаляват на 17 хил. лв. в резултат на изплащането от страна на „Булгаргаз“ на дългосрочната част от вземанията за предоставени услуги по пренос и съхранение на природен газ. Краткосрочните вземания от свързани лица са намалели от 16 420 хил. лв. към 30.09.2018 г., на 4 027 хил. лв. към 30.09.2019 г., като е отчетена разлика от 75,48 %.

Вземанията от свързани лица (краткосрочни и дългосрочни) са представени на следващата графика:

Собственият капитал на Дружеството към 30.09.2019 г. е в размер на 2 511 792 хил. лв. и се е увеличил с 361 733 хил. лв. (16,82 %) спрямо отчетения към края на деветмесечието на 2018 г.

Към 30.09.2019 г. регистрираният капитал на Дружеството е 874 524 хил. лв., като стойността му остава непроменена спрямо тази към 30.09.2018 г.

Неразпределената печалба на Дружеството към 30.09.2019 г. е с 64 399 хил. лв. (22,43 %) по-висока от отчетената към края на деветмесечието на 2018 г.

Към 30.09.2019 г. натрупаната неразпределена печалба е в размер на 432 478 хил. лв. включваща печалба за периода в размер на 81 001 хил. лв.

Съгласно Решение по т. 1.1.2. от Протокол НС № 20/ 10.07.2019 г. Надзорният съвет одобри неразпределената печалба на „Булгартрансгаз“ ЕАД по годишния финансов отчет за финансовата 2018 г. след данъчно облагане да бъде използвана за увеличаване на капитала на Дружеството. С Решение по т. 1.5. от Протокол № 48-2019 на Съвета на Директорите на „БЕХ“ ЕАД е прието увеличението на капитала на Дружеството до размера на неразпределената печалба за 2018 г. в размер на 23 568 872,80 лв.

Към 30.09.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е изплатил дивидент към едноличния собственик на капитала - „БЕХ“ ЕАД в размер на 11 784 хил. лв.

Преоценъчният резерв се е увеличил от 830 555 хил. лв. към 30.09.2018 г. на 1 116 651 хил. лв., като се отчита увеличение с 286 096 хил. лв. (34,45 %), което е в резултат на извършената към 31.12.2018 г. преоценка от независим оценител.

Нетекущите задължения към 30.09.2019 г. бележат ръст със 100 464 хил. лв. (52,48 %) спрямо отчетените в края на деветмесечието на 2018 г. – от 191 429 хил. лв. на 291 893 хил. лв. към 30.09.2019 г., което е резултат основно от увеличението на отсрочени данъчни задължения с 34 891 хил. лв. (35,57 %) и провизии в размер на 50 244 хил. лв.

Последните са в резултат от сключен договор с ИНГ Банк Н.В. за издаване и управление на банкова гаранция в евро, обезпечаваща задължението за плащане на имуществена санкция, наложена от Европейската комисия на „Булгартрансгаз“ ЕАД по дело АТ.39849 БЕХ-газ, на стойност 25 689 хил. евро, срещу която е учредено парично обезпечение.

В допълнение, увеличението на нетекущите задължения към 30.09.2019 г. се дължи и на по-големите отсрочените приходи от финансиране с 14 326 хил. лв. (16,63 %), дължащо се на следното финансиране, получено през 2018 г. и 2019 г.:

- За КС „Странджа“ със Заповед № Е-РД-16-886/15.12.2017 г. на Министъра на енергетиката определените за възстановяване средства са в размер на 30 699 925,12 лв. През 2017 г. са възстановени частично разходите по реализацията на проекта в размер на 22 240 703,06 лв. На 10.10.2018 г. е възстановен остатъкът от средствата, определени със Заповед на Министъра на енергетиката до пълния размер, определен в НПИ.
- На 01.04.2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездна финансова помощ с Действие No. 6.8.2-0034-BG-W-M-18 „Строителни работи в рамките на ПОИ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската преносна система - Фаза 2“. Общата прогнозна стойност на проекта е 67 961 хил. евро, като размерът на финансирането е 40 %. Към датата на изготвяне на финансовия отчет е получено авансово плащане в размер на 5 714 хил. евро (40% от предвидения за 2019 г. бюджет на проекта).
- На 19.08.2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ICT/A2018/1817262 за изпълнение на Действие с номер 2018-BG-IA-0134 и наименование „Внедряване и сертификация на система за управление на информационната сигурност в съответствие с изискванията на стандарт ISO 27001“. Очакваната обща стойност на проекта е 189 хил. евро. Размерът на гранта е 75% от стойността на Действието – до 142 хил. евро. Към датата на изготвяне

на финансовия отчет са получени 50% от стойността на финансирането или 71 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

- На 19.08.2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ICT/A2018/1817239 за изпълнение на Действие с номер 2018-BG-IA-0133 и наименование „Създаване на лаборатория за киберсигурност и на защитена среда за критични данни и информационни системи“. Очакваната обща стойност на проекта е 199 хил. евро. Размерът на гранта е 75% от стойността на Действието – до 149 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 50% от стойността на финансирането или 75 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

Текущите задължения по отчетни данни към 30.09.2019 г. са в размер на 70 211 хил. лв. и са по-големи с 37 880 хил. лв. (117,16 %) в сравнение с отчетените към 30.09.2018 г. (32 331 хил. лв.).

„Гаранции по договор“, като част от текущите задължения, се увеличават спрямо края на деветмесечието на 2018 г. (с 27 258 хил. лв.) и към 30.09.2019 г. са в размер на 34 129 хил. лв. Основната част от задълженията по получени гаранции на Дружеството представляват:

- гаранции - задържани суми по договори за строителство, които се изплащат в зависимост от етапа на изпълнение на обектите съгласно клаузите на договора;
- суми (кредитен лимит) за гарантиране плащанията по Договори за достъп и пренос на природен газ, които всеки ползвател на услугата е длъжен да внесе като обезпечение по заявките за капацитет и достъп.
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране.

Към 30.09.2019 г. като част от текущите задължения са отчетени провизии за рекултивация в размер на 207 хил. лв. във връзка с вече пуснатия в експлоатация газопровод „Лозенец – Недялско“ през юни 2018 г.

Задълженията към свързани лица (текущи и нетекущи) са в размер на 18 723 хил. лв. (201 хил. лв. дългосрочни задължения и 18 522 хил. лв. краткосрочни). Те са увеличени с 11 513 хил. лв. (159,68 %) спрямо размера им към 30.09.2018 г. В текущите задължения (в размер на 18 522 хил. лв.) е включен дивидентът към едноличния собственик на капитала в размер на 11 784 хил. лв., който се очаква да бъде изплатен през четвърто тримесечие на 2019 г.

3.3. Парични потоци

Един от важните показатели на финансовото състояние на Дружеството е наличността и динамиката на паричните средства през деветмесечието на 2019 г. Това се обуславя от факта, че паричните средства са абсолютно ликвидните активи и от тази гледна точка наличността или липсата им определя възможността за своевременно погасяване на задълженията на Дружеството.

Нетните парични потоци на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.01.-30.09.2019 г., съпоставени с тези през същия период на 2018 г., са представени в следващата таблица:

ПАРИЧЕН ПОТОК	Отчет 01.01.-30.09.2018 г.	Отчет 01.01.-30.09.2019 г.	Изменение 2019 г./ 2018 г.
НПП от оперативна дейност	135 609	182 895	34,87%
НППи от инвестиционна дейност	(44 741)	(137 155)	206,55%
НПП от финансова дейност	(27 217)	(11 721)	(56,94%)
Блокирани средства в КТБ	0	0	
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти	63 651	34 019	(46,55%)
Парични средства и парични екв. в началото на периода	411 058	517 922	26,00%
Валутни курсови разлики	9 483	19 872	109,55%
Ефект от очаквани кредитни загуби	0	243	
Парични средства и парични екв. в края на периода	484 192	572 056	18,15%

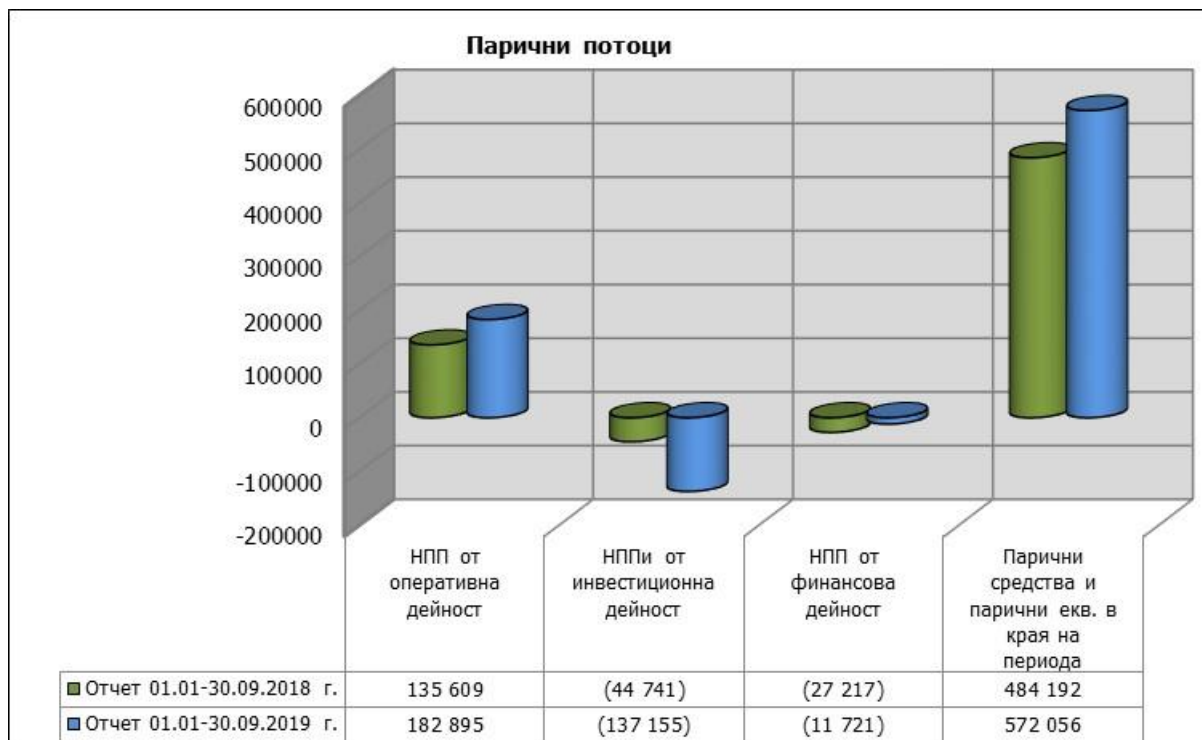
В началото на периода 01.01.-30.09.2019 г. наличността на парични средства и парични еквиваленти на „Булгартрансгаз“ ЕАД е 517 922 хил. лв. Отчетено е увеличение от 26,00 % спрямо стойността на парични средства и парични еквиваленти в началото на периода през 2018 г. (411 058 хил. лв.).

През деветмесечието на 2019 г. нетните парични потоци от оперативна дейност са 182 895 хил. лв., като се наблюдава увеличение от 34,87 % в сравнение с отчетените 135 609 хил. лв. през същия период на 2018 г. Причината за това е входящият паричен поток, свързан с търговски контрагенти в размер на 277 369 хил. лв. през периода 01.01.-30.09.2019 г., докато през същия период на 2018 г. са получени 254 139 хил. лв. По-големи са и другите парични потоци от оперативна дейност в размер на 4 280 хил. лв., които са с над пет пъти по-големи от реализираните през периода 01.01.-30.09.2018 г. – в размер на -922 хил. лв.

Отрицателната стойност на паричните потоци от инвестиционна дейност, се е повишила с 206,55 % през деветмесечието на 2019 г. при сравнение със същия период на 2018 г., а именно от – 44 741 хил. лв. на – 137 155 хил. лв. Основно е увеличението на отрицателната стойност на паричните потоци от придобиване на имоти, машини и съоръжения, като към 30.09.2018 г. са на стойност – 45 347 хил. лв., а за 2019 г., са – 150 168 хил. лв.

По-високата отрицателна стойност на паричните потоци от инвестиционна дейност е и в резултат на учреденото от „Булгартрансгаз“ ЕАД еднолично акционерно дружество „Газов Хъб Балкан“, като инвестицията е в размер на 500 хил. лв.

Нетните парични потоци на Дружеството са представени на следващата графика:

Паричните потоци, визуализирани на графиката, отразяват спецификата на движение на средствата на „Булгартрансгаз“ ЕАД, чиято дейност е пряко свързана с експлоатирането на активи с висока стойност и необходимостта от значителни инвестиции за тяхната модернизация и поддръжка.

3.4. Финансови показатели

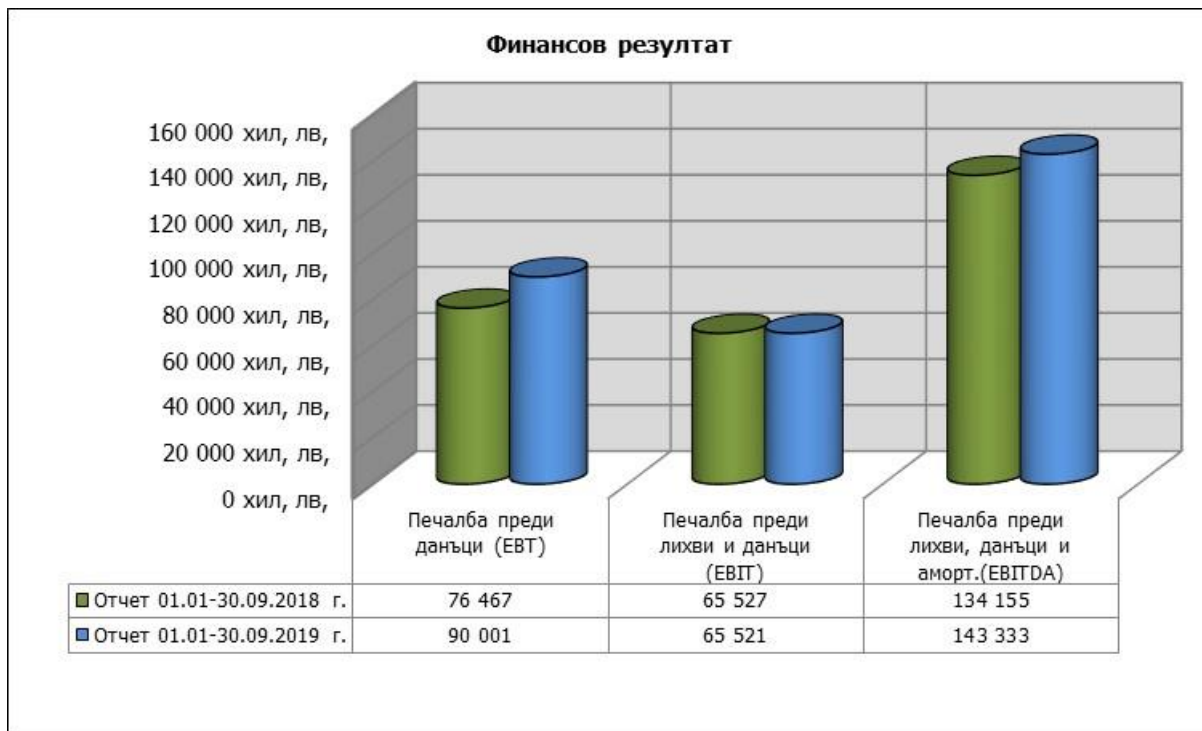
Финансови показатели	Отчет 01.01-30.09.2018 г.	Отчет 01.01-30.09.2019 г.
Коефициенти на ликвидност		
Обща ликвидност	19,29	10,09
Бърза ликвидност	16,05	8,60
Абсолютна ликвидност	14,98	8,15
Коефициенти на рентабилност		
Рентабилност на прих. от продажби	0,31	0,34
Рентабилност на разходите	0,43	0,47
Рентабилност на собствения капитал	0,03	0,03
Рентабилност на ДМА	0,04	0,04
Рентабилност на активите	0,03	0,03
Коефициенти на ефективност		
Коеф. на ефективност на приходите	0,71	0,72
Коеф. на ефективност на разходите	1,42	1,39
Обръщаемост на ДМА	0,14	0,12
Обръщаемост на активите	0,09	0,08
Коефициенти на финансова автономност		
Коефициент на задлъжнялост	0,10	0,14
Коефициент на финансова автономност	15,62	9,60
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	1,29	1,25
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	3,62	3,81

- Коефициентът на обща ликвидност към 30.09.2019 г. е 10,09 и показва колко лева от краткотрайните активи се падат на един лев текущо задължение. Високият коефициент на обща ликвидност осигурява по-добри възможности за погасяване на текущи задължения.
- Коефициентът на бърза ликвидност към 30.09.2019 г. е 8,60 и показва нивото на най-ликвидната част от краткотрайните активи към краткосрочните задължения.
- Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби (печалба преди данъци/ нетен размер на приходите от продажби), към 30.09.2019 г. е 0,34 и показва, че всеки 1 лев приходи, носи съответно 0,34 лв. печалба.
- Коефициентът на ефективност на разходите (приходи/ разходи) е 1,39 и показва, че при 1 лев разходи са реализирани 1,39 лв. приходи през периода януари-септември 2019 г.

- Коефициентът на финансова автономност към края на 30.09.2019 г. е 9,60 и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойности на коефициента над 1-ца показват добра финансова автономност.
- Коефициентът на задлъжнялост показва степента на зависимост на Дружеството от своите кредитори за уреждане на задълженията си. Коефициентът определя колко задължения са отчетени на 1 лв. собствен капитал. Към 30.09.2019 г. са отчетени 0,14 лв. задължения на 1 лв. собствен капитал.
- Коефициентът на финансиране на дълготрайните активи показва каква част от дълготрайните активи се финансира за сметка на постоянния капитал. Стойността му към края на деветмесечието на 2019 г. е 1,25 и показва, че Дружеството има наличен нетен оборотен капитал.
- Коефициентът на финансиране на краткотрайните активи на Дружеството е 3,81 към 30.09.2019 г. и дава представа за частта на краткотрайните активи, която е формирана от собствени оборотни средства.

3.5. Финансов резултат

Финансовият резултат за деветмесечието на 2019 г., като разлика между приходите и разходите, е счетоводна печалба преди данъци в размер на 90 001 хил. лв.

Общото финансово състояние към 30.09.2019 г. се запазва добро поради постигнатия добър финансов резултат, както и отчетените добри финансови показатели.

Представеният анализ показва, че „Булгартрансгаз“ ЕАД изпълнява и е в състояние безпроблемно да продължи да изпълнява задълженията си, произтичащи от чл. 170 от Закона за енергетика за осигуряване на единно управление и надеждно функциониране на газопреносната мрежа, осигуряване на преноса на природен газ, както и поддържане и развитие на газопреносната мрежа.

4. АНАЛИЗ НА ПАЗАРНИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ

България има стратегическо географско местоположение, добре развита газова инфраструктура и с изпълнението на планираните нови проекти, които са в ход, има потенциал да се превърне в един от ключовите елементи за постигане на диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за региона.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е собственик и оператор на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ, част от единната общоевропейска газова мрежа. Дружеството работи в условия на динамично променящ се световен и респективно европейски енергиен сектор.

Очаква се в близките години броят на входните точки, през които постъпва газ в газопреносната мрежа да се увеличи значително във връзка с развитието на проектите за междусистемни връзки с Гърция, Турция, Сърбия. Те, заедно с въведената в експлоатация през 2016 г. нова връзка с Румъния, ще осигурят възможност за доставки на природен газ от различни източници, което от своя страна ще допринесе за засилване на конкуренцията и ще окаже позитивен ефект върху потребителите на природен газ. Новите газови връзки значително ще увеличат входния капацитет към България от Гърция и Турция и ще осигурят възможност за достъп до и доставки на газ и от LNG терминалите в страните.

В региона се разглеждат и следните други идейни газови проекти, които биха оказали влияние върху развитието на пазара, повишаването на диверсификацията и сигурността на газовите доставки и респективно върху развитието на инфраструктурата: концепцията за изграждане на газоразпределителен център на територията на Р. България - Газов хъб „Балкан“; идейният проект за реализиране на двупосочни доставки на природен газ през териториите на Словакия, Румъния, България, Унгария, Чехия и Австрия – Eastring; проекти от Южния газов коридор; „Южен поток“, който към момента е преустановен и др. Газов Хъб Балкан вече е факт, а не идеен план.

Във връзка със засилените работи по проучване на местни залежи от природен газ и предоставени концесии за разработка на находищата на територията на страната (както сухоземни, така и в шелфа на Черно море), се очаква в следващите 10-15 години делът на местния добив да се повиши, в т.ч. и след доказването на ресурсите в блок „А-Ловеч“ – Койнаре, участък Девенци чрез прокаране на сондажи и провеждане на изпитния в тях, както и след доказване на потенциала на блок Галата, отново чрез провеждане на изпитания в сондажите (новопрокарани и стари).

Към момента ПГХ „Чирен“ се разглежда предимно като хранилище с местно значение и като основен инструмент за гарантиране сигурността на доставките, но в по-дългосрочен времеви хоризонт перспективите са неговото превръщане в търговско хранилище със съществена роля за развитие на конкуренцията и за повишаване ползите за потребителите на природен газ в интегрирания и взаимосвързан регионален пазар. Развитието на новите и планираните междусистемни връзки с Румъния, Турция, Гърция и Сърбия ще повиши пазарната интеграция в региона и е предпоставка ПГХ „Чирен“ да има все по-важна роля за осигуряване допълнителна гъвкавост на газопреносните системи на регионално ниво, съществен принос за управлението на претоварванията и сезонна оптимизация на използване на газопреносните системи.

Въпреки относително ниския дял в крайното енергийно потребление, газът е значим природен ресурс с потенциал за увеличаване на дела му в общото енергийното потребление на страната през следващите години. Делът на битовото газоснабдяване в страната все още е нисък в сравнение с други газови пазари, но е с непрекъснат тренд

на увеличение. Насърчаването на газификацията чрез разширяване на газопреносната мрежа до нови региони и осигуряване на достъп до природен газ на нови общини, разпределителни дружества и нови небитови потребители, е приоритет в Енергийната стратегия на България, респективно в дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Описаните перспективи са в основата на целите и инвестиционните планове на „Булгартрансгаз“ ЕАД.